

Karl Klezin
1930 Himrod St.
Brooklyn, N.Y. 11237
6-13-6

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 8, 1976

LETO LXXVIII. Vol. LXXVIII

Pregled krvi pokaže rakaste tvorbe z do 88 odstotki točnosti

Preskusi v Clevelandu kažejo, da je možno do 88% točnosti dognati raka pri človeku s pregledom njegove krvi.

CLEVELAND, O. — Studije krvi, ki so jih izvedli tu, kažejo, da je mogoče s posebnim pregledom in s poskusi krvi odkriti v človeku rakasto tvorbo in tudi njeno vrsto, je dejal dr. Arnold E. Powell, imunolog v University bolnišnici ter profesor biokemije na Case Western Reserve univerzi, ki preskuse vodi.

Studija se je osredotočila na krvni sistem človekove obrambe proti boleznim, ki so ga že preje proučevali dr. Karl Hellstrom in njegova žena dr. Ingegerd na University of Washington in William Halliday v Melbournu v Avstraliji.

Clevelandski znanstvenik sta proučila kri 104 bolnikov v starosti od 5 do 80 let. "Mi bi radi več podatkov," je rekel dr. Powell, ki se zaveda važnosti in resnosti te študije za celoletno deželo in dejansko za ves svet. Če se izkaže metoda, ki jo tu preskušajo, bo morda v 10 letih ali še preje možno s pregledi krvi odkriti vsako rakasto tvorbo že pri samem začetku in s tem omogočiti uspešno zdravljenje.

Ugotovitve študije v Clevelandu so objavljene v International Journal of Cancer. Pri njem so poleg že omenjenih sodelovali še dr. John T. Makley, dr. Charles A. Hubay, Alice M. Sloss in Rex N. Smith.

Predpisi za prodajo rabljenih avtomobilov naj zavarujejo kupce

WASHINGTON, D.C. — Zvezna trgovinska komisija je predložila nove predpise za prodajo rabljenih avtomobilov, ki naj varujejo kupce pred izkoriščanjem. Ti predpisi naj bi veljali tako za osebne avtomobile kot za tovornjake.

Na vsakem rabljenem avtomobilu, ki je napročaj, naj bi bil poseben listek s podatki o avtomobilu. Na njem naj bi bila navedena popravila, ki jih je na avtomobilu napravil prodajalec, pa tudi ime bivšega lastnika avtomobila, če je bil ta last kakega podjetja, ustanove ali vladnih agencij.

Komisija je predložila, naj bi kupce dobil tudi pravico do neodvisnega pregleda avtomobila, ki ga želi kupiti.

Joan Z. Bernstein, posle vodeti direktor urada za varstvo potrošnikov, ki je del Zvezne trgovinske komisije, je dejala, da je smoter predloženih predpisov preprečiti in odstraniti "napačne podatke" prodajalcev rabljenih avtomobilov, ki predstavljajo eno največjih težav v potrošniških vprašanjih.

Predsednik Ford se udeležil pogreba umorjenega R. Welcha

WASHINGTON, D.C. — Predsednik G. R. Ford se je v torek udeležil na Arlingtonskem pokopališču pogreba v Atenah v Grčiji umorjenega Roberta Welcha, diplomata ZDA.

Vremenski prerok

Oblačno z naletavanjem snega, mrzlo. Najvišja temperatura okoli 14 F (-10 C).

Novi grobovi

Mary Puncch
V Euclid General bolnišnici je umrla 58 let stara Mary Puncch z 19451 Locherie Avenue, rojena Cerkevnik v Clevelandu, vdova po leta 1970 umrlem možu Johnu, mati Gail (Mrs. Lynial) Wells in Jane Puncch, stara mati Michaela in Terese, sestra Olge Console in Frances Jakska (Tex.), nečakinja Therese Cerkevnik. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 9.15, v cerkev sv. Križa ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Truplo pokojno bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

James Vernatter
V ponedeljek je umrl 57 let stari James Vernatter s 439 E. 156 St., rojen v Delbartonu, W. Va., in zaposlen kot pleskar pri Penn Central železnici, mož Mary. roj. Coleman, oče June, Homerja in Terry, stari oče, sin Nettie Parsley, brat Cindy, Rose, Jean, Pauline, Sue in Georgea. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes popoldne ob 1.30 na Whitehaves pokopališče.

Albina Brajdich
Danes zjutraj je umrla 79 let stara Albina Brajdich s 16318 Huntmere Avenue. Pogreb ima v oskrbi Zeletov pogrebni zavod na E. 152 St. Podrobnosti jutri!

Guv. Rhodes odstavil načelnika Ohio Industrial Commission

COLUMBUS, O. — Guv. James A. Rhodes je pretekli torek sporočil načelniku Ohio Industrial Commission G. J. Stebbinsu, da je včeraj ob 5. popoldne njegova služba končana. Odstavljeni ki mu očitajo vrsto nepravilnosti in kršitev, se ima možnost v 10 dneh pritožiti.

To je menda edinstven tak slučaj v preteklosti Ohia v moderni dobi, je dejal guv. J. A. Rhodes.

Južna Afrika dobila TV

JOHANNESBURG, J. Af. — Vlada je dolga leta upirala uvedbi televizije v preproščani, da bi to neugodno delovalo na javno moralo in škodovalo njeni politiki ločitve ras.

Z letošnjim letom so končno le popustili in je začela državna družba redno oddajati omejene televizijske spore v afrikanskem in angleškem jeziku.

NI SE GOTOVO! — Podpredsednik ZDA N.A. Rockefeller je izjavil, da ni podpredsedniški kandidat, ni pa izjavil, da ne bi mogel postati predsedniški.

Reagan predvideva soočenje s Sovjeti

Republikanski predsedniški kandidat Reagan označuje detento za enosmerno pot in vidi čas soočenja s Sovjetsko zvezo.

MOULTONBOROUGH, N. H. — V ponedeljek je začel Ronald Reagan, bivši kalifornijski državni guverner, tu svojo kampanjo za primarne volitve, prve v deželi, pri katerih je njegov glavni tekmeč predsednik ZDA Gerald R. Ford. Reagan upa, da bo z zmaganjem pri primarnih volitvah, ki jih pričakuje, dosegel imenovanje za republikanskega predsedniškega kandidata na narodni konvenciji v letošnjem avgustu.

V svojem prvem govoru pred Lions Clubom je kakim 300 poslušalcem dejal, da je detenta, ki jo vodi sedanja vlada ZDA s Sovjetsko zvezo, enosmerna pot, koristna samo Sovjetski zvezi. Nato je poudaril svoje stališče: "Jaz mislim, da je za nas čas, da se vrnemo in jim pogledamo v oči."

Ronald Reagan je dejal dalje, da bi naj v Angoli ZDA rekne Rusom: Ven! Pustimo jih same ali pa boste imeli opravka z nami. Ko so novinarji Reagana vprašali, kaj bi napravil, če bi Rusi ne marali pustiti Angole pri miru, je odgovor odklonil.

Egipt zahteva udeležbo Palestincev v Ženevi

Egipt je pozval k obnovi dela konference v Ženevi, na kateri naj bi bili kot enakopraven udeleženec zastopani tudi Palestinci.

KAIRO, Egipt. — Zunanji minister Ismail Fahmy je v poročilu parlamentu zahteval ponovno sklicanje konference o Srednjem vzhodu v švicarski Ženevi pred koncem letošnjega junija. Na konferenci naj bi bila kot enakopravna udeležnica Palestinska osvobodilna organizacija kot predstavnica Palestincev.

Konferenca, katere obnovu zasedanja zahteva Egipt, se je sešla za nekaj dni koncem leta 1973 pod načelstvom ZDA in Sovjetske zveze, pa svoje delo odložila, da bi dala možnost iskanju reševanja spora med Arabci in Izraelom v dvostranskih razgovorih. Ti so le delno uspeli med Sirijo in Izraelom in nekaj bolj med Egiptom in Izraelom, toda očitno je, da po sedanjih poti skoraj ne bo mogoče priti do cilja.

Ko postaja arabski svet nestrpen in prenekateri napovedujejo neizbežen nov vojni spopad, sta se tako Izrael kot Egipt izrazila za obnovu konference v Ženevi. Razlika je v tem, da Izrael odklanja vsako udeležbo Palestincev na tej konferenci, Egipt pa to zahteva.

O položaju na Srednjem vzhodu, o razpravi o njem v Varnostnem svetu ZN in v Ženevi se je prišel v Washington včeraj razgovarjat z državnim tajnikom Kissingerjem izraelski zunanji minister Yigal Allon.

Zdravniki v Kaliforniji poslujejo samo delno

SACRAMENTO, Kalif. — Zaradi izrednega povišanja zavarovalnine zdravnikov proti morebitnim tožbam njihovih bolnikov se je veliko število zdravnikov odločilo omejiti svojo zdravniško delo. Poslovanje privatnih bolnišnic je s tem omejeno in operacije izvršujejo le v nujnih slučajih.

Poslovanje v državnih in zveznih bolnišnicah poteka v rednem obsegu. Doslej dotok bolnikov, ki so običajno odhajali v privatne bolnišnice, se ni preveč občutil.

ITALIJA V VLADNI KRIZI

Socialistična stranka je nepričakovano spremenila svoje stališče in odpovedala podporo vladi Aldo Mora v času, ko se Italija prizadeva, da bi se rešila iz gospodarskega zastoja in se krščanski demokrati ter komunisti skušajo izogniti povečanju politične napetosti in nastanka odprtega političnega razkola v javnosti.

RIM, It. — Aldo Moro je spretno jadral skozi težave in premagoval ovire, ki so se stalno pojavljale pred njim v preteklih 13 mesecih. Izgledalo je, da bo vzdržal do pomladi, ker so komunisti nekako tihodolevali z vlado, da jo ne bi spravili v težave, ko je Italija komaj na začetku poti iz težkega gospodarskega zastoja in ko obstoja nevarnost, da pride do hudega razkola v politični javnosti ob vprašanju dovolitve splava, oziroma prekinitve nasečnosti.

Vlada in komunistična partija se skušata izogniti odprtemu javnemu boju o tem vprašanju s tem, da sta začeli parlamentarni postopek za delno spremembo sedanega zakona, ki prekinitve nasečnosti prepoveduje z izjemo slučajev, ko gre za življenje matere.

Socialisti, ki so dolga leta sestavni del vladne koalicije leve sredine, so prvotno obljubili, da bodo vlado podpirali do pomladi, pa so se sedaj nenadno premislili. Četudi se zavedajo, da bo vladna kriza nevarna in dolga. To je dejal sam vodnik socialistične stranke Francesco Martino.

Socialisti so prvič omenili, da utegnejo umakniti svojo podporo vladi, zadnji dan preteklega leta, včeraj so to tudi dejansko storili kljub poskusom predsednika vlade Aldo Moro, da bi jih prepričal. Glasilo socialistične stranke "Avanti" je zapisalo, da poskusi s spremeni odločitev strankinega vodstva ne bodo uspeli. Predsednik vlade Moro je posebej opozarjal na škodo, ki bi jo vladna kriza povzročila narodnemu gospodarstvu.

Obe glavni stranki, krščanski demokrati in komunisti, se zavedata, da bo vladna kriza zelo verjetno vodila v nove parlamentarne volitve, ker je drugače ne bo možno rešiti, če se socialisti kako ne premislijo. Ti se, izgleda, čutijo stisnjene v nevarnem položaju med krščanskimi demokrati in komunisti, katerih zadnji bi se radi s prvimi pogodili za vstop v vlado v novi vladni koaliciji. Krščanski demokrati so se doslej tem po-

Iz Clevelanda in okolice

Sprememba— Podružnica št. 41 SZZ odslej ne bo imela svojih sej na prvi torek v mesecu, ampak na drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Članice so prošene, da to spremembo upoštevajo.

Sprememba sej— Odbor Podružnice št. 25 SZZ je na svoji zadnji seji sklenil, da bo imela Podružnica št. 25 v letu 1976 svoje seje vsak drugi torek v mesecu namesto ob sredah. Seje se bodo vršile v društveni sobi pri Sv. Vidu.

Zadušnica— V petek ob 6.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Zakrajška (6617 Schaefer) ob 11. obletnici njegove smrti.

Jutri, v petek, ob 7.15 zjutraj bo v cerkvi sv. Frančiška sv. maša za pok. Vincenta Savnika ob 3. obletnici njegove smrti.

Seja— Podružnica št. 47 SZZ ima v nedeljo, 11. jan., ob dveh popoldne sejo. Vse članice vabljeni.

Društvo Kras št. 8 ADZ ima v nedeljo, 11. jan., ob 1.30 popoldne sejo v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Seja bo važna zaradi letnih poročil.

Nov odbor— Društvo Ribnica št. 12 ADZ ima za leto 1976 sledeči odbor: predsednik Louis M. Silc, podpredsednik John Candel, tajnica in blagajničarka Carole A. Czeck, 988 Talmadge Rd., Wickliffe, Ohio, 44092, telefon 944-7965, zapisničarica Frances Tavzelj, nadzorniki: Frances Tavzelj, John Cendol, Tony Meklan in Carole A. Czeck. Seje se vrše ob nedeljah in sicer dne 21. marca, 18. julija, 17. oktobra in 19. decembra 1976 ob 9.30 dopoldne v starem poslopju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

Prijave nedržavljanov— S. F. Perryman, okrožni direktor urada za Vseljevanje in naturalizacijo, opozarja vse nedržavljanke neoziraje se na dolgotrajno bivanje v ZDA, da se morajo tekom prihodnjega meseca prijaviti na posebnih formularjih pravosodnemu tajništvu. Prijavni formularji so na razpolago na poštah in v vseh uradih INS.

Pasje znamke— Lastniki psov morajo kupiti do 20. januarja nove pasje znamke, ki stanejo \$2 in so napročaj v avditorijem uradu na 1219 Ontario St., v All Animal Clinic na 18001 Euclid Avenue, v Sandy's Pet Center na 22686 Shore Center Dr., v Euclid Veterinary Hospital na 25580 Lorland Blvd. in drugod.

Nessen je dejal novinarjem, da je predsednik "jezen", ko je videl v New York Times in v Washington Post poročila o tem, da bi naj CIA podprla italijanske protikomunistične stranke s 6 milijoni dolarjev. Te vesti so povzročile zgledovanje in vrsto zanikanj v Rimu, kjer so nujno škodovali ugledu vseh nekomunističnih strank. V Beli hiši sodijo, da je vest o podpori italijanskim strankam prišla iz kongresnih virov. Kongresni odbori so v smislu določil "zaupno" obveščeni o takih korakih ZDA, pa na nesrečo nekateri njihovi člani ne znajo molčati.

ŠE NEKAJ PRIPOMB K POLOŽAJU VERE IN CERKVE V SLOVENIJI

Zagovorniki sedanega režima v SR Sloveniji primerjajo včasih položaj cerkve in vere tam s tem v naši deželi čes: v obeh je v veljavi ločitev cerkve in države. Kolikšna je lahko razlika pri taki 'ločitvi cerkve in države', dobro razkriva sestavek "Povej, s kom hodiš..." v ljubljanskem listu "Delo" 20. decembra 1975 ki ga je napisal neki Boris Kutin. Glasi se:

Povej mi, s kom hodiš, pa ti povem, kdo si, je zapisano v okrožnici apostolske administrature za Slovensko Primorje št. 12. Vendar ta stari slovenski rek ni po naključju zašel v poglavje, ki govori o vzgojnih nalogah staršev. Zelo jasno in odločno jih opozarja, da morajo krščanski starši skrbeti, da imajo njihovi otroci dobro krščansko družbo. "Kajti stiku z neverno ali veri celo sovražno

družbo se ne morejo povsem izogniti in v takem položaju je vero z božjo pomočjo sicer še moč rešiti, vendar le, če so verni otroci in verna mladina med seboj, z dušnim pastirjem in versko skupnostjo povezani tesneje kakor z neverno družbo. To je tudi edina pot za rešitev krščanstva v naših okoliščinah."

Tudi v javnem mišljenju, ki je najbolj glasno in v ogromni večini krščanskemu mišljenju nasprotno, govori omenjena okrožnica. O tem, kako se verniki na svojem delovnem mestu nikoli ne smejo sramovati svojega krščanskega imena in skrivati svojega verskega prepričanja, ne tolikanj zaradi ljudi kot zaradi Boga.

odgovornostjo, če bo po njegovi krivdi naš narodni organizem izgubil svojo dušo", zateka k zadnjemu orožju.

Poudarek je na nepoznavalcu, kajti sicer okrožnica iz zveni močno drugače. In ker je povsem logično, da tisti, ki je sestavil to pisanje, ne more in ne sme biti nepoznavalec, dobimo čisto novo podoba. Ne gre za klic obupanega, nemočnega, marveč za prekanjeno sejanje razdora med občani in njihovimi otroki, za delitev družbe na dobro krščansko in na neverno ter veri sovražno.

V naši samoupravni družbi, v kateri ima vsak posameznik po ustavi popolno svobodo izpovedovanja, ki je povsem njegova zasebna stvar, pa je to neposredno stvar nanjo, grobo otepanje načel, ki smo jih v zvezi s cerkvijo in državo uvedli takoj po osvoboditvi in jih potem razvijali samo

naprej v obojestransko zadovoljstvo in napredek.

Potem, ko na vseh ravneh izpričujemo samoupravno enotnost naše družbe, njeno homogenost v pripravljenosti in boju za boljši danes in še lepši jutri, je njena kakršnakoli delitev, po verski in nacionalni pripadnosti pa še posebej, gotovo zavestno, vsaj tako kaže, sovražno dejanje, ki ga zelo natančno opredelujeta tako ustava kot v določnem primeru tudi zakon o verskih skupnostih.

Zato tak poskus, pa naj bo še tako osamljen v primerjavi s siceršnjimi odnosi s cerkvijo in republiko, že zaradi sožitja in vsestranskega sodelovanja ne sme ostati brez odgovora družbe, brez njene odločenosti, da nikomur ne bo dovolila podirati tistega, kar smo gradili in zgradili vsi skupaj — verni in neverni. (Konec jutri)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Manager Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanada in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States
\$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; 7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

63

No. 4 Thursday, Jan. 8, 1976

Vzorec socialne demokracije

Socializem v svojem širokem pomenu in uporabi ni vedno in nujno marksizem. Treba je razlikovati med komunistično verzijo socializma in med demokratičnim socializmom; to smo že poudarili v enem prejšnjih razmišljanj o tem vprašanju. Sedaj bomo pokazali na tak demokratični socializem z zgledom največje socialno-demokratske stranke v Evropi, v Zahodni Nemčiji. Ne bi bilo pravilno reči, da so vse socialno-demokratske stranke v Evropi in drugod po svetu ukrojene točno po nemškem vzorcu. Toliko razlike kot pri teh ni pri nobeni drugi skupini strank, zgrajenih na nekem skupnem ideološko-političnem temelju (kot so n. pr. krščansko-demokratske, socialistične, komunistične, konservativne itd. stranke).

Ta različnost zavisi po mojih mislih od stvarne oddaljenosti, ki jo te stranke zavzemajo do čistega marksizma, praktično utelesenega v komunizmu. Vendar jih ta drugačnost ne razdvaja preveč, ker jih na drugi strani medsebojno povezujejo razne struje, ki so ravno pri socialistih posebno izrazite, dasiravno jih najdemo skoraj pri vsaki stranki. V Ameriki poznamo pri obeh strankah liberalno (levo) krilo, sredino in konservativno (desno) krilo; večkrat doživimo, da recimo konservativci obeh strank potegnejo skupaj in pri glasovanju liberalcem prekrizajo račune.

Ko smo si o tem na jasnem, bomo na kratko pregledali strukturo Socialistične stranke Nemčije, kot se uradno imenuje (SPD). Je že dolgo vrsto let najmočnejša stranka v Zahodni Nemčiji, je v tej dobi ves čas na vladi in nosi odgovornost za politiko Nemške federativne republike (Zahodne Nemčije). V znanem godesberskem programu l. 1959 se je oddaljila od marksizma, kakor ga vsebuje Komunistični manifest iz leta 1847, nekatere njegove točke, recimo: razredni boj, kolektivizacija, zgodovinski materializem, pa je izločila iz svojega programa. S tem je prenehala biti razredna (izrazito delavska) stranka in hoče zajeti v svoje vrste vse sloje, ki so za to, da je oblast v rokah socializma. Toda to je lažje skleniti kot pa praktično izvesti. Celotno socialni demokrati se ni posrečilo iz raznih socialističnih struj med narodom zgraditi enotno, homogeno politično organizacijo doktrinarno in ideološko povezanega pripadništva.

Danes, 16 let po Godesbergu, najdemo zelo pestro sliko notranje sestave nemškega socializma. Imajo močno in zelo bojevito "levo", ki jo vodi "die rote Heidi", (Heidi Wiczorek-Zeul), tvorijo jo pa tako zvaní Junge Sozialisten (Juso skupina), kakih 250.000 ljudi močna udarna grupa, ki dela stranki sive lase. Njihova voditeljica Heidi javno izjavlja, da je treba prej vse razbiti, preden bo mogoče na razvalinah zgraditi marksistični paradiz. To diši mnogo bolj po komunizmu kot po socializmu! Pa se vendar ta grupa greje na soncu demokratičnega socializma in ne misli na izstop ali razcep.

Desnico v stranki predstavlja stari unijski vodja Georg Leber, čigar ideje ima leвица za zastarele, pa jih vendar na tihem odobrava velika večina nemškega naroda, znotraj in zunaj stranke. On zagovarja dobro izveščano vojaško moč, čije udarnost j naloga obrambnega ministrstva, da bo dežela uživala varnost; Amerikanci ima za najvažnejše zaveznike, kar vzmira levice. Zdi se, da vpliv desnice v strankini strukturi popušta, čeravno so njene misli in predlogi omogočili stranki zavojevanje sredine in nemškem narodu.

Most med revolucionarno levo in sredino tvorijo "arviranci", to so ljudje, ki jim je stranka odprla vrata na vodilna mesta, dasiravno so bili nasprotniki godesberskega programa. Njih vodja prof. Oertzen je celo postal glavni ideolog SPD in vodi komisijo za "novo" razlago godesberskega programa. To je jasno znamenje, da se celotna stranka pomika proti levi.

Osnovno jedro stranke, ki je daleč najmočnejše, čipa svojo moč iz vrst meščanskih (purgarskih) socialistov, katerih predstavnik je Bavarec Hans-Jochen Vogel, razgiban in zelo popularen politik reda in zakonitosti. Rad udari po Juso-veh, češ, da se borijo proti milinom na veter iz prejšnjega stoletja, ker nemška družba sploh ni več "kapitalistična", ampak v svojem razvoju že daleč naprej. Ta skupina stoji trdno ob sedanjem kanclerju Helmutu Schmidtu in šefu stranke Willyju Brandtu.

Ta dva nista posebno velika prijatelja. Ko je Brandt moral odstopiti svoje kanclerstvo Schmidtu, je ostal predsednik stranke še naprej, a stranko vodi — v nejevoljo sedanjega kanclerja — z zelo milo in spravljivo roko zlasti nasproti Juso-vcem in je radi tega težko predvideti, kam bo stranka krenila. Rad bi držal vse

struje v stianki pod enim klobukom, pa je nevarno, da bi se mu pri njegovi sedanji sentimentalni omahljivosti to ne posrečilo. Nekdaj sijajni strankin voditelj plačuje svojo priljubljenost z mehko, kateri je kancler Schmidt nesrečen. Vendar slednjemu še uspeva enotno moč stranke grupirati okrog svoje vlade, ki jo uspešno vodi.

Kljub levčarskim razgražajem okrog "rdeče Heidi", sta stranka in njen režim resnična parlamentarna demokracija. V Zahodni Nemčiji vlada svoboda in zakonitost, gospodarska trdnost in blagostanje, ki je za vzor ostalemu socialističnemu svetu. Vendar je na zgledu, kako je sestavljen zapadno-nemški socializem, učko ali skoraj nemogoče potegniti črto, celo pri tem svobodoljubnem socializmu, kje se neha koncept demokratske svobode in začne marksistična doktrina diktature proletariata — znotraj iste politične stranke.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Kakopak - še nekaj iz zadnje dvanajstinke 1975

NEW YORK, N.Y. — Sleheri od nas je že doživel, da mu je šeepe časa enkrat dal več kot pa drugič. V enem dnevu se mu je več pripetilo v dobrem ali slabem. Več je doživel danes kot pa večeraj.

Nekaj podobnega pozna tudi naša slovenska njurjorska srenja. Srenja je narodna skupnost, vsled tega ji življenjska dogajanja ne odmerjamo po dnevih. Raje po tednih, če ne kar po mesecih.

Ker pa je mesec dni dvanajstinka leta, se mi je zgodilo vprav zaradi Miklavževega prihoda in pa Božiča, da se je v tem koščku časa, v zadnji dvanajstinki, toliko pomebnega in nepomembnega nabralo, da že drugič vse nabrano zapisujem.

Dvakrat sem govoril o Miklavžu in obakrat mi je nek strah, da nek dvom zdržal misel in roko, da ni udarjala po črkinih tipkah. Pravijo, da Miklavž prihaja iz samih nebes, toda naš srenjski Miklavž je močno podoben enemu našemu srenjčanu, ki ga poznamo pod imenom Simon Kregar. In pravijo, da je bil krščen kot Simon Peter. Torej kar z imenom moža apostola. Zemlja in nebesa, nekaj skrivnostnega pa je le v vsem tem. Pa recite, da ni!

Samo tri dni pred Božičem je bila letos tretja decembrska nedelja. Seveda na takšno nedeljo pade tudi srenjska prosvetna ura. In tako je bilo.

Cerkvica sv. Cirila je bila zato zelo lepo posejana in tudi dvorana pod njo se je skorajda napolnila. Vendar tokrat organist Franjo in vsepovod prav Korl nista z zvoki glasbe ali pesmi klicala k zbranosti. S tehničnimi pripomočki so glasovi zvonov iz Crngroba nad Škofjo Loko prišli do nas in nas pripravili k zbranosti. Med te glasove so se vrinile besede vodnika Ure dr. Zdravka Kalana, s katerimi nam je dal smisel te srenjske prosvetne ure:

Da bi bilo v nas vseh:
veselje Božiča, — ki je upanje,
duh Božiča, — ki je mir,
in srce Božiča, — ki je ljubezen...

Po teh njegovih besedah je tudi zvonjenje crngrobskih zvonov ponehaval. G. Kalan pa nam je prebral nekaj, kar je o njih napisal pok. župnik in umetnostni zgodovinar Janez Veider — in sicer:

"Najzanimivejši je pač veliki zvon. Ne samo zaradi glasu, temveč tudi zaradi najstarejšega slovenskega zvonovega napisu, ki se glasi takole:

Kadar sem biv pervizh ishit
lvbija myrv dar 1763. O Bog
daj ker sim zdej prelit de bi
tud ga vshala vsaka stvar. K
zhasti Marie ozhem smeram
peti inu vsim vernim rasodeti
de Jesus bo roko stegnou inu
moje dobrutnike vse posheg-
nov.

Drugi zvon je bil prelit l. 1861 iz dveh prejšnjih, ki sta bila nova leta 1500. Na tem pa je sledil napis:

Prelit iz dveh poprejsnih sim, Marii slavo da glasim, k molitvi verne da budim in duše mrtvih de budim.

Tretji in četrti zvon pa imata napise že v moderni slovenščini."

Vodnik ure nam je povedal, da se je Tonček Babnik ob polletnem obisku Slovenskega povzpel v line tega crngrobskega zvonika in zvonove slikal. Oznanil pa je tudi, da je pred dvema dnevooma g. Babnikova slavila 50-letnico rojstva. Sedečo sredi njenih otrok, vnukov ter vnukinj smo spontano in toplo pozdravili z gromkim ploskanjem.

Odrska zavesa se razgrne. Srenjska otročad, zimsko oblečena, je že zvalila skup tri kose snega in sredi veselega prepevanja in rajanja ustvarila pravčatega sneženega moža. Navrh vsega pa nas v dvorani pošteno okopal, Otročad in mi v dvorani smo doživeli šeepe zimskega veselja.

Ker se "Fantje z Osme" kar ne morejo skup spraviti, je Franjo Kostanjki spet kar ad hoc organiziral mešani zbor, v glavnem njegov cerkveni zbor in ta nam je čedno zapel: Tam leži božje Detece...

In pred nas stopi univerzitetni profesor John F. Nielsen — po domače Seskov Johan — in nam prebere izsledke svoje letošnje raziskave na kraju samem, kjer je nastala čudovito lepa božična pesem: Sveta noč, blažena noč... kako je ta pesem nastala. To, kar je nam njurjorskim srenjčanom povedal na tej prosvetni uri v slovenščini, je v angleščini objavil v letošnji božični številki Ameriške Domovine pod naslovom: Oberndorf. To je bilo objavljeno 19. decembra.

Štiri dni pozneje je isti naš slovenski list na kanadski strani prinesel nekoliko drugačno verzijo o nastanku pesni: Sveta noč.

Po Nieselnovi verziji, kar je njegov letošnji osebni izsedelek, je bilo besedilo napravljeno za že poprejšnjo melodijo oberndorfskega organista Gruberja. Po kanadskem zapisovalcu pa gre stvar ravno obratno. Nekje v tem dvojnem pa je le resnica. In ta resnica je lepota besedila in melodije božične pesmi: Sveta noč, blažena noč...

Po tej lepi pripovedi prof. dr. Nielsena nam je Helena Kleznova deklamirala Marjana Jakopiča pesmico: Jaslice borne. In Bernard Puc že hiti h klavirju in nam iz njegovih strun izvabi melodijo: Srebrni zvončki in še njegov bratec zvoke za: Beli božič...

Emica Jelsevar nam poda pesnitev Gregorja Malija: V sveti noči... Gaber Puc, naš mladi klavirski "mojsterček", pa nam iz klavirskih strun izvabi močeno melodijo: O, pridite vsi vi, ki ste verni...

V duetu smo slišali Marinko Zupančičevo in go. Ravnikarjevo pesem, ki je središče naše Ure in Božiča: Sveta noč, blažena noč...

Na predzadnjo točko je prišla mehka božična zgodba dveh mladoporočencev, ki se v svoji revščini zares ljubita. Zgodba nosi naslov: Darilo modrih. Če se ne motim, je bila objavljena enkrat v "Reader's Digest". Je to zgodba, ki nam pove, kako modra so dejanja dobrote pri ljudeh, kjer jim v njihovi revščini ta dejanja narekujejo prava ljubezen in plemenitost. Zgodbo nam je lepo podal g. inž. Simon Kregar. Še mehka melodija Schubertove Ave Maria, katero nam je zapela Marinka Zupančičeva. Od sneženega moža ob začetku, ki ga naša otročad v veselju in rajanju ter prepeva sredi srenje postavi, se ob koncu Bernardka Kaminova zares korajžno pokloni: Božičnemu drevesčku... Zbrana srenja pa je pripravljena za predbožično kosilo na Osmi, katerega sta zanjo pripravili Babnikova gospa in hčerka Marija.

Svetonočni klic je v našo sredino zvalil le del slovenske njurjorske srenje. Pri polnočnici je bila udeležba še kar čedna, čeprav dokaj manjša kot lani in v prejšnjih letih. Je pač tako, da so nekatere naše družine že razpršene vsepovsod. Zato mnogi naših gredo drugam, da so za božične dneve pri svojih. S tem pa se naš Sv. Ciril na Osmi siromaši.

Na Sveti dan je bila udeležba pri deseti maši kar revna za tak praznik, vendar se je župnik oče Richard v oznanilu na zadnjo decembrsko nedeljo vsem faranom zahvalil za naklonjenost. Verjetno je bil poštni farni božični dan čednejši! O tem bomo še zvedeli!

Kakšna je bila udeležba na to nedeljo, točno ne vem, ker sem bil še v Torontu, kamor sem šel s pevci zvonovci na njihovo prvo kratko mednarodno pevsko turnejo. Sodelovali so pri kulturnem programu lepega Liginoga večera v dvorani pri cerkvi Marije Brezmadežne.

O tem večeru bom morda kaj napisal v prihodnjih dneh. Na radiu sem ravno zdajle slišal udarce ure na Times Square. Množica vrešči... Novo leto je. Če v starem ni bilo kaj prav, pozabimo!

V novem srenja šestdesetletnico pri Sv. Cirilu na Osmi slavijo. Od nas vseh zavisi, kakšno to ta slavnostni dan... in kako nam bo skupno življenje tekoče po tem dnevu...

Srečno novo leto vsem!
Tone Osovnik

Zimski večer SSK

CLEVELAND, O. — To soboto, 10. januarja 1976, prireja Slovenski športni klub v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. svojo vsakoletno družabno prireditev — večerjo s plesom.

Leto za letom se prijatelji SSK zbirajo na tej prireditvi, da podprejo Klub moraino in tudi finančno. Veliko je zabavnih večerov; vsak ima svoj pomen in namen. Zimski večer SSK je še posebno pomemben, ker pripomore slovenski športni organizaciji, da more uspešno delovati in nuditi vsem — mladim in stariim — možnost športnega udejstvovanja.

Od 7. do 9. ure zvečer nam bodo kuharice postregle z okusno večerjo. Med večerjo in po večerji bodo igrali "Veseli Slovenci".

Na prireditvi bodo izžrebali tudi galon "žgane vode". (Vstopnina, ki vključuje večerjo, je samo \$5.

L. Č.:

Obrobne iz obiska doma

III.

Treba se je bilo lotiti priprav. Izbrati sem si moral najprej telesno (sic) stražo. Malo se, po tolikih letih potovanj, sedaj kar naenkrat bojim potovati sam. Strah ni v tem, da bi se bal ljudi. Ne, bojim se pa, da bi me kje na poti popadla kakšna vrtočlatica, slabost. In to bi bila zelo nerodna zadeva na primer na tistih ogromnih letalskih križarjih in tudi drugače, če bi bil sam. Potem pa imeti pri sebi poznanega človeka, s katerim lahko malo pokramljaš in izmenjaš vtise, pride na drugače monotonen in napornem potovanju večkrat zelo prav.

Za izbiro telesne straže sem začel gledati med študenti našega College-a. Vsako leto jih gre skozi mlino mojih kurzov kakih osemdeset do sto. Polje za to izbiro je bilo torej dovolj široko, toda kdo bi bil za to službo najboljši primeren. Nekega jutra pa berem v ameriškem dnevniku, da se bo v juniju v Portorožu in v Ljubljani vršil svetovni šahovski turnir. Izбира spremljevalca mi je bila v trenutku jasna na dlani. Z menoj bo šel Tom Magar. Zakaj on? Tom je bil

Na "Zimskem večeru" bodo vsi smučarji lahko dobili vse potrebne informacije o smučarskem izletu v Kissing Bridge, N.Y., 20., 21. in 22. februarja 1976.

Na svidenje v soboto, 10. januarja, v dvorani Slovenskega narodnega doma na Holmes Ave. na Zimskem večeru SSK.
Miro Odar

Dokumenti so na razpolago

IRVINE, Kalif. — BBC je pred kratkim na enem svojih programov podala zgodbo o prisilnem vračanju Rusov, Kozakov ter tudi Slovencev pred 30 leti, maja in junija 1945. Bil je to 90 minut dolgi "documentary" film. Verjetno ga bodo kmalu kazali tudi v ZDA po večjih mestih ter v Kanadi in Argentini. Mimogrede naj bo omenjeno, da je lani poleti umrl Julius Epstein, ki je o tem napisal knjigo OPERATION KEEL-HAUL, izdano pred dobrim letom dni, omenil, da je dr. Valentin Meršol in je bila uvedena The New Army Policy, ki je nadomestila The Old Army Policy (=forced repatriation of non-Communists and anti-Communists). Po Epsteinu je to ustavilo vračanje VSEH, ne samo Jugoslovancev, torej je po mnenju Julia Epsteina dr. Valentin Meršol s tem rešil življenje nekako 7-8 milijonom antikomunistov mnogih narodnosti (tudi ameriškim državljanom slovenske krvi), medtem ko jih je med 7-12 milijonov bilo prisilno vrnjenih po Anglo-Amerikancih.

To so zgodovinska dejstva, katera naj bi vsaj potomci onih, ki so bili rešeni, poznali. Dr. Valentin Meršol, ki se nima navade "riniti naprej", ker sodi, da je le "orodje v božjih rokah", je s tem, da je bil na mestu, kakor je dr. Julius Epstein rekel pred pričami leta 1969: "Yes, Dr. Valentin Mersol saved further 7-8 million anticommunists from forced repatriation by this action."

Dokumenti so sedaj na razpolago ter odprti javnosti v British War Museum v Londonu ter bi se tamkajšnji lahko pozanimali, da dobijo kopije o pisnih in vsemu, kar se je dogajalo za kulisami v onih dneh. To je dolžnost nas, ki smo v svobodi; vsak naj naredi nekaj, pa bo!

Inž. Stanko Meršol
P.O. Box 4116
Irvine, California 92716
U.S.A.

moj učencec v kurzu ruščine in v kurzu vzhodnih verstev. Pa to ni bil ne prvi ne zadnji vzrok za izbiro. Tom je zelo navdušen šahist, pa ne samo navdušen, Tom je tudi dober, gotovo nadpovprečno močan šahist. Nekak izjema med amerškimi študenti! Klical sem ga in mu ponudil "službo". Brez večjih pomislekov je ponudbo sprejel, seveda to z vednostjo in privoljenjem staršev. "Tom" sem rekel, "če je Fisher previsok. da bi s svojo prisotnostjo počastil mojo drago Ljubljano, jo boš pa ti." Oba sva se zasmejala.

Treba se je bilo sedaj najprej opremiti z dokumenti. Imel sem že od poprej še veljaven potni list. Potreboval sem sedaj vizo od jugoslovanskega konzula. Klical sem na jugoslovanski konzulat v Pittsburghu in vprašal, kdaj bi lahko prišel, da stvar uredim. Govoril sem slovensko. Tajnica, ki se je oglasila, je govorila srbsko. Zvedel sem pozneje, da je Američanka srbskega pokolenja. Konzul sam je Slovenec, g. Sinkovec. Tajnica mi pravi, da mi v resnici ni treba priti osebno, če nočem, da mi bodo poslali obrazec, ki ga naj izpolnim in vrnem s potnim listom vred in to v priporočnem pismu. Tako sem tudi naredil in v dveh dneh sem imel vizo. Tom je bil na konzulatu osebno in je lahko in hitro vse uredil, kar je bilo v njegovem slučaju pričakovati.

S Tomom sva imela po najimnem vzornem redu direktno zvezo iz Pittsburgha do Londona. Tam nama je bilo treba, tudi po vzornem redu, čakati dve uri na zvezo z Ljubljano — letališče Brnik. Moja telesna straža mi je prav zelo prav prišla že na tem londonskem letališču. V glavi se mi je vrtelo in noge so mi klecale. Nekaj je bilo to najbrže od dogle in ne posebno mirne vožnje preko morja, nekaj od slabe prebave, potem pa seveda od one velikanske natrpanosti na londonskem letališču. Saj je bilo težko, že včasih skoraj nemogoče, dobiti sedež v čakalnici, kjer naj bi človek imel priložnost malo k sebi priti.

Jugoslovanski JAT je odletel ob določenem času. Dve uri vožnje in bom doma, po tridesetih letih. Prvo uro vožnje sem več ali manj počival, drugo uro poleta se je pa občutje pričakovano začelo stopnjevati. Zgledal sem gore, visoke gore, pod nami. Kako lep, pa po drugi strani kar strašen pogled na gore s tistih neznanjskih višin.

Gore! Gore povsod vzbujajo občutek mogočnosti, veličastva, neskončnosti, pa po drugi strani občutek varnosti, zaledja, domaćnosti. Vedno še mi je postalo toplo, domače ob gorah in med gorami. Kot preplašen otrok, ki se čuti ogroženega, priteče k materi in jo zagradi za predpasnik ali krilo, in se umiri, potolaži in zopet počuti varnega, tako tudi človeku, ki se na odprtem počuti tako nezavaranega, nesigurnega, v tla prikovanega, pa se prisloni k gori, odleže, vrne se mu občutek varnosti, čuti se zopet doma. Nekako tako neopredeljeno občutek je in hrepenenje po gorah sem vsaj jaz imel in tako sem sanjarril o gorah, ko sem moral po svoji službi cela leta živeti na pririjskem srednjem zapadu, kjer je največja vzpetina — krtina.

(Dalje sledi)

Pokuševalec

Američan Terry Knight je dobil za običajne pojme nekoliko nenavadno zaposlitev: v tovarni pasje hrane je — pokuševalec! Po osem ur na dan ne dela nič drugega, kot pokuša pasjo hrano in ugotavlja, ali je dobrega okusa. "Psi so izbirčni," zatrjuje "toda kar je dobro zame, mora biti všeč tudi psom!" Ali pa ne, saj imajo tudi psi različne okuse!

Sloenci imamo svetovno prvenstvo v samorih

(Nadaljevanje)

Komunizem je razbil povezanost slovenskega naroda

4. Ta osvežujoča povezanost je slonela na medsebojnem zaupanju in spoštovanju, Partija pa je iz naše velike narodne družine naredila tujsko legijo, katere člani so povezani med seboj le z verigo brezpogojne pokorščine nasproti poveljniku, sicer pa živi vsak zase in ne zaupa nikomur, razen samemu sebi: maso tovarniških delavcev, ki se zavedajo, da imajo med seboj gospodarjeve zaupnike in obveščevalce, pa ne vedo, kdo so.

S terensko organizacijo, s tajno policijo, ki ji služi vojska vohunov in ovaduhov, razpredena po vseh hišah in blokih, je ubila medsebojno zaupanje v slovenskem ljudstvu in mu s tem vzela enega najnujnejših pogojev za življenjsko veselje. Dosegla je, da se nihče ne čuti varnega pred nikomur, ne sosed pred sosedom, ne sorodnik pred sorodnikom.

Dejstvo je, da so vsi državljani policijsko kontrolirani in da vedo za to. To je morda najhujši psihološki udarec proti narodnemu veselju, kar jih je Partija zadala slovenskemu narodu. S tem neizprosnim tajnim nadzorom je partija raztrgala organizem slovenskega naroda in zaprla slehernega državljanja v njegovo celico.

Nobena jugoslovanska vlada ni tako razočarala kot komunistična

5. Nobena ni toliko obljubljala in nobena ni zahtevala od naroda tako strahotnih krvnih in gospodarskih žrtev za ureditve svojega programa kakor komunistična. Nobena ni tako globoko in tako nesramno razočarala slovenskega človeka.

Obljubljala je blagostanje, bratstvo, enakost, državno samostojnost, obrambo slovenstva. Proglašala je petletke in sedemletke, s katerimi naj bi narodno gospodarstvo šlo hitreje navzgor kot kjer koli po svetu, dokler se ni vsa ta papirnata zgradba sesula v gospodarsko krizo, kakršne ne pozna nobena zapadna demokracijska država.

6. S poveljevanjem "svobodne ljubezni" in ustvarjanjem ugodnih prilik za njo je premnoge mlade ljudi prezgodaj pogrnala v ljubezenske pustolovščine, v predčasno postarjanje, v nujne grenke prevare in duševne prelome, ki jim niso bili kos. To jim je življenje zagnusilo.

Z olajšanjem razporeke in priporočanjem "svobodne ljubezni" je mnogo otrok nezakonjskih ali osirotelih, čeprav so starši še živi. Doraščajo brez toplote, ki jo more nuditi le dobro urejena družina. Ne vedo, kaj je prava ljubezen, ker je v mladih letih niso okusili. Brez ljubezni pa je življenje malo vredno.

Komunizem pobil starše

7. Tisočim slovenskih otrok je Partija pobila starše, nato jih pa v šoli in javnosti prepričevala, da so njih očetje bili propadli izdajalci, ki se jih mora pošten človek sramovati. Lahko si mislimo, kako to vpliva na mladega človeka.

Našteli smo le najbolj važne in jasne vzroke, ki so nekdanj zdrav, veselo, z življenjskim zanosom napolnjeno slovensko mladino nadomestili z rodrom samomorilcev in privedli do tega, da je Slovenija prav po zaslugi mladinskega samomorilstva dosegla svetovno prvenstvo v samorih.

Isti vzroki, s katerimi smo razložili pojav števila mladinskih samomorov, veljajo za razložitev množice tistih slučajev nasilne smrti mladostnikov, ki je statistika ne uvršča v seznam samomorov.

Tudi v teh slučajih gre več ali manj za samomor, le da ni odkrit, neposreden, ugotovljiv. Večina teh nasilnih smrti gre namreč na račun prometnih nesreč, izvirajočih iz brezbriznega zanemarjanja osnovnih zahtev previdnosti in na račun drugih lahkomišelnih tveganj življenja.

Od kod izvira ta prezir človeškega življenja, lastnega in tujeja, ki tako strahotno krči število slovenske mladine? Človek skrbno varuje in brani to, kar se mu zdi dragoceno. Slovenska mladina pa se lahkomišelnost nstavlja smrtni kosi, ker je v njej vrednost človeškega življenja padla na ničlo. Glavno zaslugi za to ima komunizem.

Slovenski narod se naglo umika z odra življenja. Odhaja iz zgodovine. Odhaja kot jalov, zagrenjen in skisan stavec. Tisti del naroda, ki bi ga moralo biti največ med nami, ki bi moral oiti najbolj nabit z življenjsko energijo, s pogumom in veseljem, se številčno najbolj krči, ker se s predčasno zastarelim in z gnusom do življenja napolnjenim srcem množično poganja z zelenih bregov življenja v črno morje smrti.

Kaj Partijo vznemirja?

Pa ta pojav Partije ne vznemirja. Njena propagandna tropila ne dvigajo glasu radi tega, njene sirene ne tulijo alarma za pomoč nesrečnemu narodu, ki arvi v smrt.

Partija bije plat zvona radi neke druge nevarnosti: nekateri župniki in kaplani so si drznili dati otrokom, ki prihajajo iz cerkev k verouku, žogo v roke, da se med odmorom igrajo. Drznejše voditi skupine farne mladine celo na romanja in na izlete na hribe, k rekam in jezicem. Take reči se drznejše počenjati v državi, katere ustava zagotavlja enake pravice državljanom brez ozira na njih narodnost, jezik in vero. To so v očeh Partije smrtno nevarni pojavi za zdravje in srečo slovenskega ljudstva in proti njim so v en glas zatulile alarm vse sirene: časopise, radio in televizija.

Pa je vendar nepobitno dejstvo, da je slovensko prebivalstvo v tisti dobi, ko ga še ni "osvobodila" komunistična Partija, kazalo med vsemi narodnostmi Jugoslavije najnižjo stopnjo umrljivosti, pa tudi tisti nizki odstotek ni šel na račun mladine v najlepših letih, marveč na račun novorojenčkov in starcev, da je bila Slovenija skoraj na zadnjem mestu na svetu v številu samomorov in da se jim ni predajala mladina. Lahko se je štel med najbolj zdrave in žilave narode.

Če je kdo, ki utegne umirajočemu slovenskemu narodu rešiti življenje, je to katoliški Cerkev, pa ne z zvezanimi rokami, kot jih zdaj ima.

Miha Marijan Vir.

Umrl je od smeha

Tudi od smeha se lahko umre. Ob predvajanju humoristične televizijske serije se je 50-letni Londončan Alexander Mitchell 25 minut neprekinjeno smejal. Hip nato se je zgrudil in izdihal.

Škrbasti plešci

Francosko združenje zobozdravnikov je izdalo brošuro o higieni zob. Nič posebnega, bo ste rekli. Pa ni tako, kajti v knjižici je črno na belem zapisano, da pokvarjeni zobje ne vplivajo samo — na odpadanje las, ampak da karies povzroča tudi obolenje kože na temenu, botruje glavobolom ter težavam srca in ožilja. Če vam je kaj do zdravja sploh, še posebej pa do bujnih las, potem se čimprej odpravite k zobozdravniku!

Lemonske droblinice

1. Sv. Miklavž

Morda ne veste, da tudi nas obišče sv. Miklavž. To navado smo prinesle s seboj iz domovine in ji ostale zveste. Pa se naše mlade Amerikance kar nič ne protivijo. Do sedaj ni bilo še nobenega protesta. Sv. Miklavž za sicer ne vidimo, a smo vesele njegovih darov. Četudi mu ne pišemo, nam vendar prinese vse, kar ve, da nam prav pride. Si- be ni nobena dobila. Meni jo je enkrat prinesel, ko sem bila majhna. Prav nič mi ni bila všeč. Pa še poljubiti sem jo morala. O, kako je bilo to težko! Ker je mati rekla, da drugo leto ne bo Miklavž ničesar prinesel, ako je ne poljubim, sem se vendar uklonila...

2. Koncert in božičnica na našem hriščku.

Kot vsako leto je tudi letos S. Siena priredila koncert v naši dvorani. Ze ob 2. pop. 14. dec. se je vila dolga vrsta avtomobilov po cesti proti šoli. Iz njih so se vsipavale družine. Koncert je bil napovedan za tretjo uro, pa je bila dvorana že prej zasedena. Ne samo starši naših dijakinj, tudi nekaj Slovencev iz bližnjih krajev smo videli med občinstvom.

Oder je bil božično okrašen. Dijakinje so pele priljubljene božične pesmi. Petje je spremljala dijakinja na glasovirju. Dekleta višjih razredov so bile oblečene v koralne halje, učence začetnega razreda so bile v dolgih, pestrih formalnih oblekah. Ze sam pogled na nje nas navduši — toliko zunanje lepote! Kako očarljiva mora biti šele njih notranjost. Saj so to dekleta cvet katoliških družin, ki jih duh sveta še ni okužil.

Za sklep so nam pa pokazale živo sliko. Ob Jezušku v jaslicah sta klečala Marija in Jožef. Obdajali so ju pastirji in skupina angelov. Prav tako je moralo biti v Betlehemu tisto prvo Svežo noč. Škoda le, da ni bil tudi Jezušček živ. Seveda bi bilo to preveč tvegano...

Vse skupaj je trajalo kako uro in pol. Starši in prijatelji dijakinj so zadovoljni odhajali domov. Kmalu je bil naš hrišček prazen in tema ga je objela.

3. Med tednom pred Božičem.

Zadnje dni šole pred Božičem so bila dekleta zopet zelo "busy". Treba je bilo pripraviti darila za uboge, za onemogle v Alvernia Manor in jih osebno izročiti. Tudi s petjem božičnih pesmi je mladost razveselila starost in s tem vzbujala lepe spomine preteklih Božičev. Tudi nam upokojenkam so hotele pripraviti presenečenje. Obdarovale so nas in nam zapele. Vprašala sem jih, koliko jih bo postalo sester. Nobena roka ni šnila kvišku. Muzale so se in v zadregi pogledovale druga drugo. "Kajne, ako bi ne bilo fantov, bi vse rade prišle k nam?" Iz srca so se nasmejale. Ko sem jih spraševala po narodnosti, je mahal v zraku največ rok Poljakinj. Slovenk? Ena roka se je boječe dvignila. Vem, da je bila Slovakinja, ker se Slovaki tudi imenujejo Slovence. Vidi se pa, da zdaj veje druga sapa po Ameriki. Včasih so se imigranti bali priznati svojo narodnost, ki je bila zaničevana in preganjana. Zdaj so vse narodnosti ponosne na svojo kulturo in narodnost. Tudi Slovinci smo se zbudili iz letargičnega spanja. Po vojni novodošli Slovinci ohranjajo, kar so sezidali prejšnji naši priseljenci. Bog ohrani

tega duha med nami še bodočim našim ročvom!

4. Božič.

Polnočnico smo imeli na našem hriščku v Alvernia Manor in v samostanu. Pri nas je maševal p. Alojzij Madič, v samostanu p. Fortunat, urednik Ave Marie. Pri nas je spremljala petje na orglah s. M. Rose. Sestre so pele slovenske, hrvatske in angleške božične pesmi, da zadovoljijo vse naše oskrbovance. Za Božič jih je ostalo pri nas samo 15, takih, ki zaradi oddaljenosti sorodnikov niso mogli na obisk. Da se niso počutili preveč osamljene, so jim sestre iz samostana delale družbo — zdaj ena, zdaj druga. Ljubezen še ni umrla... Prepada med mladostjo in starostjo ni pri nas.

5. Karmeličanke v Mengšu.

S. M. Terezija Jenko, karmeličanka mi je pisala. To je članica znane Jenkove družine v Ljubljani. Bila je na Selu voditeljica novink. Po razpustu samostana je pet sester odšlo v Linz, nekaj na svoje domove, nekaj na Dušaj. S. S. Terezijo je odšla na Dunaj njena mati, ki je tam umrla. S. Terezija je ostala v Dunajskem karmelu, dokler se ni vrnila v Slovenijo. V Mengšu imajo sedaj svoj samostan. Vrnile so se tja tudi iz Linza. Imajo že eno novinko, 19-letno. V prihodnjem letu se jim bo pridružila ena 17-letna mladenka. Rade bi prizidale nekaj sob. Prva priorica je bila s. Cirila Okorn, ki je zdaj odločila breme na rame s. Terezije.

To "drobtinico" sem omenila zato, če bi morda kdo želel kupiti kako opeko za prizidek. Pošljite dar, prosim, na sledeči naslov:

S. M. Terezija Jenko
61234 Mengeš
Slovenija, Jugoslavija

6. Božične voščilnice.

Prosim, ne zažgite krasnih božičnih kart. Iz njih lahko napravite podobice za misijone. Vsak misijonar jih bo vesel. Namesto malikov bodo tudi v poganske kočice in domove prišle slike Jezusa in Marije. Pogane bo zanimalo, kdo so tisti, ki jih predstavlja slika. Tako bo odprta pot k spreobrnjenju. Naša s. Conzolata že več let zalaga misijone s takimi podobicami. Na paketu mora biti napisano: Gift package; no commercial value. Religious pictures for mission children. Drugače bi moral plačati misijonar visoko carino.

Vsem čitateljem "drobtinice" želim blagoslovljeno leto 1976. Naj nam prinese karkoli, sprejmemo vse iz božje roke in bo srečno, milosti polno.

s. M. Lavoslava

— Pred par leti je bilo le okoli 1.200 policistk v naši deželi, sedaj njihovo število naglo raste.

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

5425 Waterloo Rd. 181-223

ŽENSKI SVET

Veselo v novo leto!

Prelestni božični praznik je za nami. Ob dreveščku in jasliah smo se raznežili, ob prejetih darovih razveselili in v njih videli veliko ljubezen. Obujali smo spomine, preleteli srečna mlada leta in v mislih povsoli pri vseh naših dragih, pri zdravih in bolehnih, pri živih in pokojnih, kajti božič je praznik ljubezni.

Je res čudovito, kako se nas dotakne ta božični čas, kako nas napravi bolj dobre, bolj pri- srčne, bolj mehke. Srca se raz- žive bolj kot kdajkoli tekem leta. Dajmo, ohranimo si vsaj drobce tega božičnega vzdušja, nosimo ga v srcu skozi vse leto, do prihodnjega božiča!

Samo še par dni nas loči od novega leta. Stopimo veselo vanj! Ne mislim ob bučni zabavi na Silvestrovo, ne, pač pa s pogumom in velikodušnostjo, s sklepom, da bomo vdano sprejeli, kar nam bo prineslo.

"Danes je prvi dan mojega preostalega življenja," pravi pomemben pogovor. V novem letu se za vsak dan posebej prizadevamo, da ga bomo preživel v veselju in zadovoljstvu. Teža enega dneva je dovolj, nato počitek in zopet nov začetek. Tako bo najbolje in najlažje.

Srečno in lahko novo leto vsem!

Zajtrk je važen

Veliko ljudi se zjutraj zadovolji z zelo skromnim zajtrkom, nekateri le s skodelico kave, ker prepozno vstanejo in nimajo časa za jed, če nočejo zamuditi službe.

Veliko ljudi zjutraj nima teka in ne more jesti, če se silijo, jim gre celo na bruhanje. To so predvsem ljudje, ki niso zjutraj nikoli jedli, delali so to napako že od rane mladosti.

So zopet drugi, ki lačnost čutijo, pa jo potolažijo s šileem žganja. To je najslabše, kar pride lahko zjutraj v želodec. Tudi kadilcu, ki na tešče pokadi cigareto, se kasneje masčuje s kašljem in bolečinami v želodcu.

Zjutraj želodec čaka na delo, prazen je in spočit, želodčna kislina pripravljena, organizem pa rabi energijo, ki jo dobiva s hrano. Če te ni, je težko pričakovati, da bo človek ves dan uspešno delal.

Prvo uro dela še nekako gre, nato se začuti lakota. Malica, ponavadi sendvič, je suha in mrzla, in ne more dati telesu tega, kar bi moralo dobiti že zjutraj, pred odhodom na delo.

Vsi zdravniki priporočajo to- pel in obilen zajtrk. Če hočemo čez dan dobro delati in ohraniti želodec zdrav, jejmo zjutraj poln obrok. Toplo mleko, bela kava, mlečni kakao, (čaj je pre- prazen), kos ali dva domačega ali prepečenega kruha, pomazane- ga s surovim maslom, mar- melado ali medom, žitnice (ce- reals), ocvrto ali kuhano jajce z rezinami slanine ali gnjati, morda kosček sira, kos klobase, rezina salame. To menjavajmo za prijetno spremembo.

Če se bomo zjutraj dobro pod- pri, bomo lažje opravljali delo, krepili organizem in prinašali dobro voljo ter vesel obraz med svoje sodelavce, med ljudi ki jih tekem dneva srečujemo!

Nekaj o barvah

Ob koncu in začetku vsakega leta se vrše po oblačilnih trgo- vinah velike razprodaje. Rekla- ma vabi tako privlačno, da se je nakupu težko odreči.

Če si bomo po praznikih privoščile novo oblačilo, bomo ime- le več časa za pravo izbiro kro- ja in predvsem barve.

Barva ne sme biti nikoli slu- čajno izbrana. Tista, ki ima malo oblek, naj izbira mirne barve, kričeče barve niso naj- bolj primerne za zrela leta.

Rdeča je najkrepkejša med vsemi. Vpliva blagodejno na lastno razpoloženje in okoličo. Trenutno je v modi barva vina.

Rjava je elegantna, a moramo paziti, da ne postane dolgočas- na. Njena sosestra je vedno pri- ljubljena beige barva.

Zelena je barva mladosti, upa- njana in miru. Svetlozelena kom- biniramo samo z nežnimi bar- vami, temnozeleno pa je barva za športna oblačila.

Rumena je živahna in vesela, priljubljena zlasti otrokom in mladini. Primerna za rjavola- ske.

Modra je lepa in umirjena. Če je zelo temna, je včasih pre- več otožna. Zato jo poživimo z našiki bele barve. Sinjmodra se lepo poda plavolaskam.

Siva je primerna za zelo mla- de ali vedno mladostne. Znati ju moramo nositi in pravilno kombinirati s črno, belo ali tem- nosivo barvo.

Ciper in Srednji vzhod prevladujoče vprašanje

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Ciper in Srednji vzhod sta bili vprašanji, ki sta vzeli v pretek- lem letu Združenim narodom več časa kot katerakoli druga zadeva.

O Cipru so razpravljali na 11 od 57 sej Varnostnega sveta ZN, o Srednjem vzhodu pa na 10.

MALI OGLASI

House for Sale

Euclid double home, red tapes- try brick, 3 bedrooms in each suite, large kitchens, built-in, big living rooms, Florida en- closed back porches, carpeted. Price, upper 50's. Call 731-2354. (5)

OPEN SUNDAY 2-5

2 family 19315 Pawnee Ave. off E. 185 St. 5 down, 4 up, base- ment, hot water heat, 2 car gar- age, 50 x 100 lot.

STREKAL REALTY

481-1100 692-1020 (5)

V NAJEM ODDAJO

pet sob spodaj, na novo dekori- ranih, blizu cerkve sv. Vida. Kličite 881-7122 (5)

LOT FOR SALE

OFF E. 185 ST.

Smiley Realty

481-8087 (5)

SOBI ODDAJO

Dve opremljeni sobi za enega ali dva človeka oddajo na 889 E. 75 St.

Kličite po 3. uri 881-7211 —(5)

V NAJEM ODDAJO

štiri moderne sobe s kopalnico, verando, garažo, ogrevom na plin odraslim dobrim ljudem v bližini Sv. Vida. Kličite 251-8219 (5)

IŠČEJO HISO

z 2 stanovanji na Grovewood. Kupec z denarjem!

George Knaus Real Estate

819 E. 185 St. 481-9300 (4)

Pet sob oddajo

Na 1126 E. 68 St. oddajo pet čistih, na novo opremljenih sob poštenu družini. Kličite 481-2380. (4)

Hiša v najem

Na E. 72 St. oddajo starejšim, dobrim ljudem v najem hišo. Je prazna. Kličite tel. 391-6127. —(5)

Adolph J. Somrack

Prodajam nepremičnine, stanovanjske, trgovske in industrijske. Če kupujete ali prodajate, me kličite na domu 942-1845 ali v uradu 944-5440. Sem prepričan, da vam bom lahko ustregel.

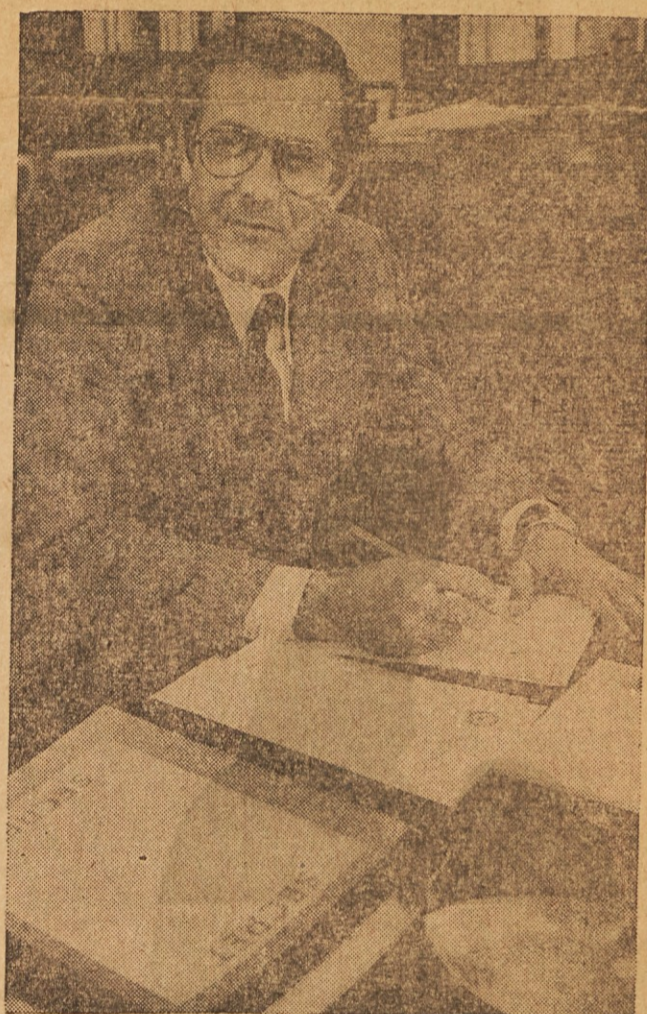
Povezan z

YAKKEL REALTY

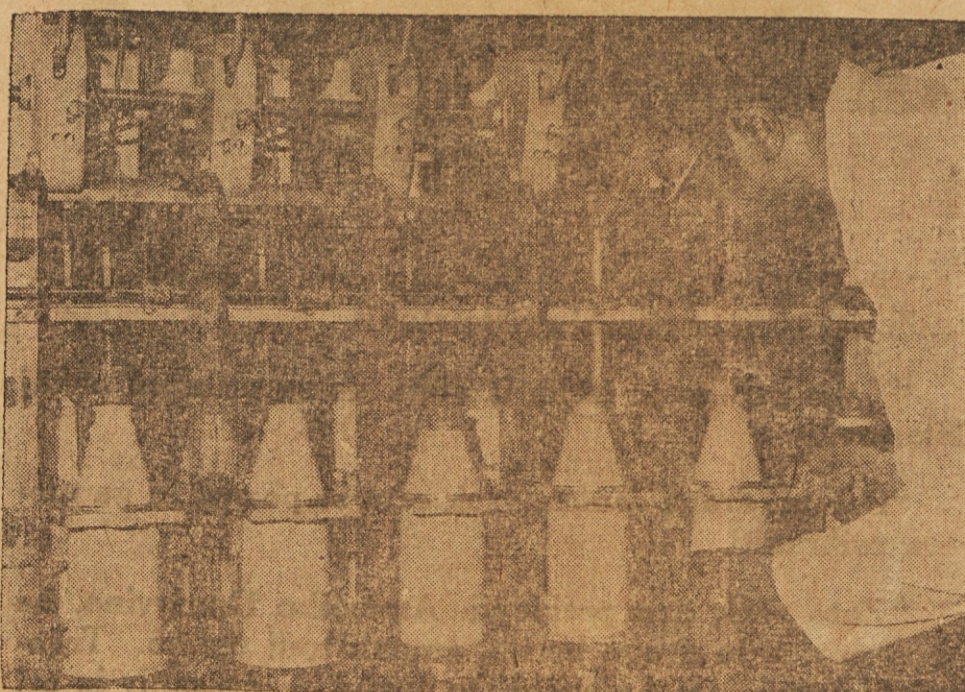
32610 Vine St., Willowick, O. 44094 (9)

Naprodaj

V Willowby Hills so napro- daj enoakrske, izboljšane par- cele. Kupite zdaj, načrtujte zdaj, gradite kasneje spomladi! Kličite tel. 942-1845. (5)

NA NOVEM POLOŽAJU — Donald Rumsfeld, ki je bil načelnik predsednikovega glavnega stana v Beli hiši, se uva- ja v postle obrambnega tajnika v svojem uradu v Penta- gonu. Pri 43 letih je najmlajši obrambni tajnik, kar so jih ZDA kdaj imele.

PRI NAVIJANJU — Steklena vlakna navijajo, da bodo pripravljena za tkanje. Posne- tel; je bil napravljen v Technical Center Owens-Corning Fiberglas Corp. v Granvillu, Ohio.

JANEZ JALEN:

BOBRI

Druga knjiga
ROD

"Saj že poskuša."
Jelen je srepo pogledal sestro, kakor bi jo hotel z očmi prebosti: "Kaj se ti sanja?"

Kodrolaska ni zmaknila oči: "Nič se mi ne sanja in prav budno sem gledala in poslušala na kolišču Turovcev pod Plešivco. In ti povem, da si bo Košata Jelka vse prizadejala, da ujame tvojega sina, Presukanega Lisjaka, na svojo hčer, Pisano Tulpo."

Jelenu je blisnila jeza iz oči: "Zato se je mudil toliko časa pri Turovcih, ko je šel sporocati Somovo smrt. Mu že pokažem, smrkvavcu!"

"Preudarno ravnaj!" Kodrolaska je dvignila kazalec: "Kolikor sem mogla ovohati, Lisjaku Tulpa kot vada za zdaj še prav nič ne diši. Ima najbrž drugod ogledano kakšno zlahnejše meso."

"Takooo —" se je pomiril Ostrorogi: "Prav, da si povedala. Bom popazil."

"No vidiš," se je nasmehnila Sinjeoka Jelenu: "Le ni bilo povsem napak, če sem šla obiskat Košato Jelko."

"Ni bilo ne," je pritrdil Ostrorogi: "Saj pravim, kakor podlasice ste ženske. Vse skrite rove pretaknete in marsikatera zna biti dokaj kvvoločnejša kakor pa kakšen smrdljiv dihur."
Ostrorogi Jelen je vrgel na ogenj polno naročje dračja. Na skali je pred temnim šotorom vzplapolal visok plamen. Izpred vptoline v Goli gori se je oglašil najprej vesel vrisk, koj nato pa mogočen ruk, klic Udarnega Jalana. Ostrorogi Jelen je prav iz dna prsi odrukal.

Da Jelen vsaj nekoliko pokaže, kako je vesel Sinjeokinega opozorila, je pod noč odveslal pod jez. Ni dolgo čakal, ko je njegova puščica že podrla mladega bobra, ki je izpodglodal visok topol. Bil je še kar dobro rejen, ko zime to leto skoraj ni bilo. Nič se mu ga ni zdelo škoda. Za tako sporočilo bi rad dal najtežjega medveda. Z Lisjakom se pa že prihodnje dni pogovori. Ga je prav zato vzel s sabo, da pozve, kako misli zavoljo žensk.

Ostrorogi in Sinjeoka sta dolgo bedela ob ognju na skali. Kodrolaski se je med kamenjem pečen bobrov rep kaj prilregel. Ga ni nikoli več jedla, odkar je

odšla z Velikega jezera. So se bobri v lovišča Kozorogovcev šele priseljevali.

Pozno v noč sta se pogovarjala Sinjeoka in Ostrorogi. Prav kakor včasih, ko sta po smrti matere Skalne Zvezde sama prebivala v mali koči na kolišču Brkatega Soma. Zvezde so potrepetavale nad njima in polna luna je obsevala temni šotor. Iz goščav pa so se od vseh strani grozljivo oglašale uharice.

Drugi dan je Sinjeoka Kodrolaska odšla s svojima sinovoma in zagorelimi miadci čez prelaz za Golo goro nazaj pod Snežne gore. Velikega jezera res svoj živ dan ni več videla. Brata Ostrorogega Jelena pa še večkrat. Je čimdalje bolj pogosto prihajal po svojih opravkih pod Snežne gore. Vselej ji je moral natančno poročati, kaj se godi na koliščih. Skali na sredi potoka v koncu Dolge doline je pa Sinjeoka dala ime Bobrova skala. Poznamovanja so se z Ostrorogim vred kar vsi poprijeli. Zavoljo belega bobra, ki je ležal pokopan pod kamnito ploščo Ostrorogovega lovskega ognjišča.

OSTRI BOJI

Uhuuu, uhuuu, uhuuu.

S skalne Gole gore in iz vseh goščav na pobočjih nad Dolgo dolino se je razlegalo pošastno oglašanje uharic. Kriki manjših sov so kar tonili v mogočnih glasovih gospodarjev noči. Voda v razlivu nad jezem nad Bobrovo skalo je na vse strani narahlo valovila. Po vsej vodni planjavi so nastajali vznemirjeni kolobarji, se v luninem svitu čimdalje bolj širili, se zadevali drug ob drugega in pominevali pa koj spet na novo zavalovili.

Na trdini, blizu in daleč od brega, je na vseh koncih in krajih hreščal les, ki so ga glodali bobri. Še celo iz vode je bilo čuti pridušeno škrtanje.
Uhuuu, uhuuu, uhuuu, je neprenehoma od vseh strani grmelo na ušesa Ostrorogemu Jelenu in Presukanemu Lisjaku. Skrbno prikrita za nizko vzboklino in za zataknjeno vejevje, sta opazovala vrvež ponočnih glodalcev na trdini in v vodi. Koj za njima se je pričlenjala že dokaj razredčena goščava. Nekaj izpodglodanih dreves se je naslanjalo na še trdno stoječe sosede, kakor bi čakala, kdaj

tudi tem zaškrtja smrtno pešem bobrov zob, da se potem družno zgudijo na mokrotna tla. Na

GOUGH WHITLAM, voditelj delavske stranke Avstralije, ki ga je generalni guverner odločil kot predsednika vlade, obljublja v volivni kampanji, da se kaj takega ne bo več zgodilo, če bo pri volitvah 13. decembra letos zmagala njegova stranka.

(Dalje prihodnjič)

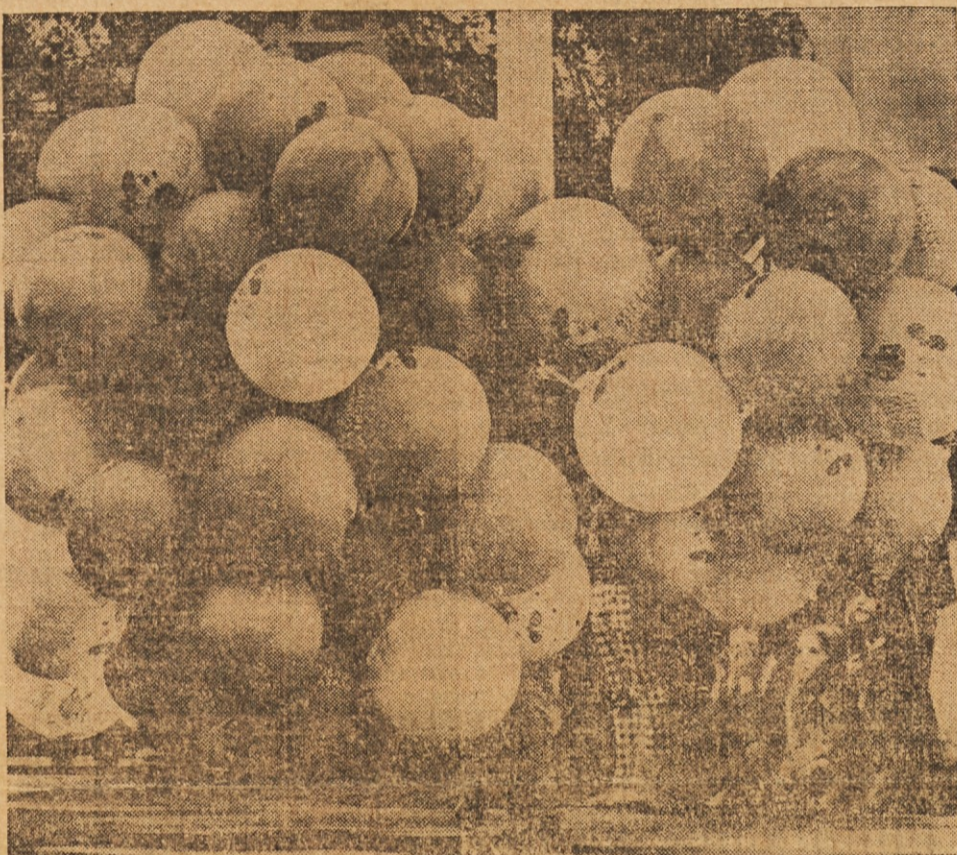
Veliko boleznj

Koruza je zelo občutljiva za razne bolezni, doslej jih pozna- jo skupno 112.

ENOSTAVNO! — Zakladni tajnik W. Simon je mnenja, da bi bilo mogoče zvezni dohodninski davek zelo poenostaviti, če bi davek določili po progresivni lestvi od najmanj 10% do največ 40%, pa opustili vse izjeme.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

HODECI BALONI? — Otroci z začudenjem gledajo moža, ki je ves obdan z baloni, ko gre po cesti. Menda se čudijo, kako, da ga ti ne dvignejo v višave.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujava."

TRETJE OBLETNICE SMRTI DRAGEGA MOŽA.

TONYJA KRAMPOL

ki nas je zapustil 8. januarja 1973.

Tri leta je že minilo, odkar zapustil si nas Ti, oh, kako je žalostno življenje, ker Te več med nami ni

Gospod, daruj mu mir, naj večna luč mu sveti, ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti!

Zalujoci:

žena MARA
pastorka SLAVKA
polestri OLGA BIRUS in
SYLVIA DEZMAN
ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, O., 8. januarja 1976.

IZ VARNE RAZDALJE — Fantič ponuja malajskemu medvedu v živalskem vrtu v Atlanti, Ga., prigrizek iz varne daljave.

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

- Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
- Scholarships for young women aspiring to become nuns.
- Additional scholarships for needy boys and girls.
- Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
- Bowling, basketball and little league baseball.
- Social activities.
- Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazic
First Judicial	Mary Itols
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

Društvo Sv. Družine št. 1

JOLIET, ILL. — Na praznik Sv. Družine 28. decembra 1975 sta se društvo Sv. Družine št. 1 in Sv. Cecilija DSD udeležila osme sv. maše v cerkvi sv. Jožefa. To je opravil msgr. M. J. Butala za vse žive in mrtve člane društev. V globoki pridigi je predstavil življenje Sv. Družine, preteklo in sedanje življenje v naših družinah.

Po sv. maši smo imeli skupni zajtrk v Ferdinandovi dvorani. Postreženi smo bili s šunko, stepenimi jajci, žemljami in kavo. Med kakimi 60 gosti je bil tudi

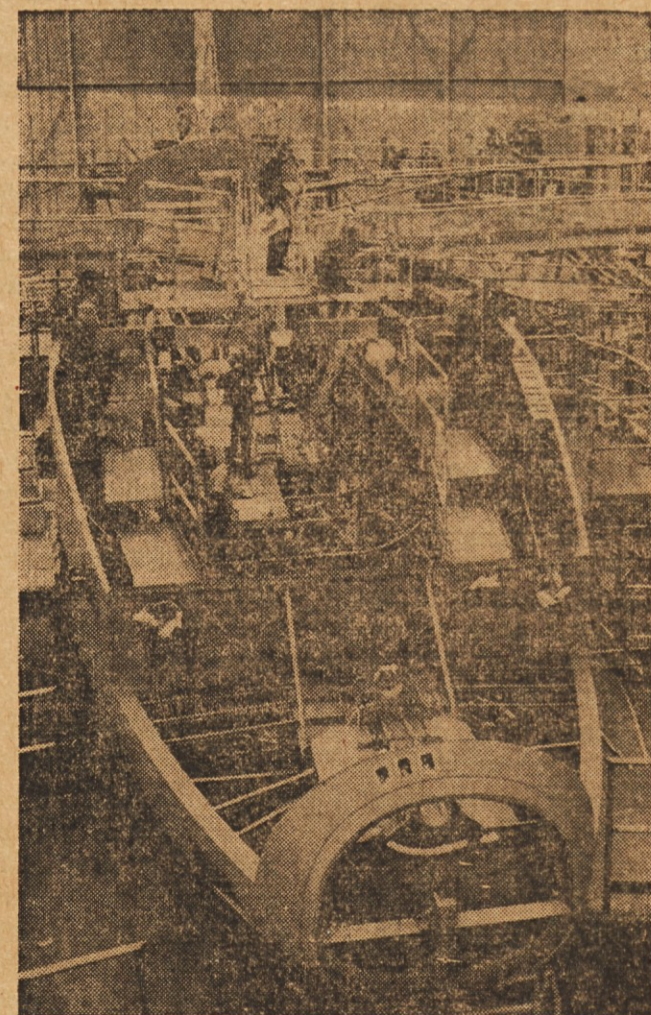
msgr. M. J. Butala, z nami so bili tudi vsi društveni odborniki. Vsi so bili dobre volje in se veseli razšli na svoje domove.

Društvo Sv. Družine št. 1 bo imelo svojo naslednjo sejo v nedeljo, 18. januarja 1976, po osmi sv. maši v Lorretto dvorani preko ceste nasproti cerkve sv. Jožefa. Pridite, udeležite se naše seje!

Vsem voščim srečno novo leto!

Z bratskimi pozdravi!

J. P.

ZA VESOLJSKE POLETE — Vesoljski čolnici bo v prihodnjem desetletju služil za polete v vesolje, predvsem za vzdrževanje zvez med Zemljo in vesoljskimi raziskovalnimi središči ter postajami. Na sliki vidimo graditev tega "čolnica" v vesoljskem oddelku Rockwell International v Palmdalu, Kalif.